

نام و نام خانوادگی:	نوبت امتحان: اول - دیمه	نمره به عدد:
پایه و رشته تحصیلی: دوازدهم تجربی و ریاضی	سال تحصیلی: 1402 - 1403	نمره به حروف:
نام درس: دین و زندگی (3)	تاریخ امتحان: 11 / 10 / 1402	نام مصحح:
نام کلاس:	ساعت شروع: 8 صبح	امضای مصحح:
نام دبیر: آقای بهرامی	مدت امتحان: 70 دقیقه	
شماره ی صندلی:	تعداد صفحات: 2	

ردیف	دانش آموز گرامی تعداد 32 سوال در 2 صفحه با دقت کامل خوانده و پاسخ را با خودکار آبی بدون خدشه داخل برگه پاسخنامه بنویسید. شماره ی صفحه : 1	بارم
	الف) آیات و روایات:	
1	از دقت در آیه ی شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»، نیاز ذاتی پدیده ها به خداوند در مرحله ی..... بدست می آید، گزینه صحیح را انتخاب نمایید؟ الف) بقاء ب) پیدایش ج) پیدایش و بقاء د) هیچکدام	25/
2	بیت زیر مفهوم کدام آیه ی شریفه را مورد تاکید قرار داده است؟ هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟ الف) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ.» ب) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ.» ج) «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ.» د) «وَقَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا.»	25/
3	آیات شریفه زیر، بیانگر کدام یک از مراتب توحید یا شرک است؟ الف) «لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» ب) «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»	5/
4	رابطه علت و معلولی مستنبط از عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ» را بنویسید؟	5/
5	روایت شریف «مَنْ يَعِيشْ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ» و آیه ی «كُلًّا نُمِدُّ هُوَ لَا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ....» به ترتیب ناظر بر کدام سنت الهی می باشد؟	5/
6	با استناد به عبارت قرآنی مقابل «أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ....إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ اِعْبُدُونِي...» الف) علت پرهیز از بندگی و پرستش شیطان چیست؟ ب) خداوند چه عهده ی با انسان بسته است؟	1
	ب) درستی یا نادرستی عبارت های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید:	
7	براساس قضای الهی، جهان خلقت قانونمند است و این قانونمندی صرفاً به پدیده های طبیعی اختصاص ندارد. ()	1/5
8	رشد دادن و ظهور استعدادهای درونی انسان ، از طریق سنت ابتلاء محقق می شود. ()	
9	اگر به کسی زیان رسانده ایم و در پی جبران آن هستیم ، به احساس رضایت و پشیمانی که یکی از نشانه های اختیار در وجود انسان است ، اشاره دارد. ()	
10	هرکس در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید در ولایت گذاشته است. ()	
11	در اسلام ، "اخلاص" شرط قبولی تمام اعمالی است که فرد برای خدا انجام می دهد. ()	
12	معلول مفهوم مستنبط از آیه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» عبارت است از مفهوم مستنبط از آیه «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ». ()	
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »	

امتحان درس دین و زندگی (3) دیماه 1402 دبیرستان علامه حلی ناحیه 2 اراک «صفحه دوم»	
ج) جاهای خالی را با کلمه مناسب تکمیل نمایید:	
13	یکی از میوه های درخت اخلاص که مانع لغزش ها و تباهی ها می شود، نام دارد. 1/25
14	رابطه جاذبه موجود میان اشیاء از الهی است و از سرچشمه می گیرد.
15	نصرت و هدایت الهی و یافتن دوست خوب، نمونه ای از سنت خداوند است.
16	بر اساس تعالیم اسلامی، دعا سبب آمرزش و صله رحم موجب می گردد.
د) به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید:	
17	بیت زیر بیانگر کدام میوه درخت اخلاص است؟ برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه 1/25
18	عملی را نام ببرید که دارای حُسن فعلی نیست ولی حُسن فاعلی دارد؟ 1/25
19	یک موجود در چه صورتی، در وجود خود نیازمند به دیگری نیست؟ 1/25
20	عقیده به توانایی پیامبر (ص) و اولیاء دین در برآوردن حاجات انسان چه زمانی "عین توحید" است؟ 1/5
21	نوع نگاه و باور انسان موحد نسبت به دشواری های زندگی چگونه است؟ 1/5
22	هر یک از موارد زیر به ترتیب ناظر بر کدام یک از سنت های الهی می باشند؟ 1/5
23	الف) لقمه حلال و احسان به والدین . ب) قدرت اراده، توان جسمی و امکانات موجود در جهان. چه زمانی انسان وارد امتحان ها و آزمایش های خاص خداوند قرار می گیرد؟ 1/5
24	پندار نادرست برخی انسان ها از قضا و قدر الهی چیست؟ 1/5
ه) کشف ارتباط: سمت چپ دو مورد اضافی است	
25	الف) آمرزش گناهان با توبه ب) خلق موجودات ج) پیروی از حاکمیت طاغوت د) نبودن هیچ نقصی در نقشه جهان 1- قضای الهی 2- شرک عملی اجتماعی 3- سنت توفیق الهی 4- سنت سبقت رحمت بر غضب 5- تقدیر الهی 6- شرک در ولایت 1
و) اصطلاحات زیر را تعریف نمایید:	
26	علل عرضی: 1/5
27	توحید در ربوبیت: 1/5
ز) به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید:	
28	چرا نمی توان به ذات خدا پی برد و چیستی او را مشخص کرد؟ 1
29	رابطه اختیار انسان با اراده خداوند را بنویسید؟ 1
30	از سنت های خداوند، سنت املاء و استدراج را " به اختصار " تبیین نمایید؟ 1
31	استدلال کنید چرا خداوند در آفرینش جهان شریکی ندارد؟ 1
32	از راههای تقویت اخلاص " افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند " را توضیح دهید؟ 1
16	جمع نمرات «موفق و شادکام باشید»

فرم پاسخنامه سوالات امتحانی

نام و نام خانوادگی : یاسین ساعدی		رشته: آموزش زبان عربی سال ورود ۹۹ دانشگاه فرهنگیان امام خمینی سلماس
رتبه کنکور : ۵۸۳ منطقه ۲ و ۱۵۳۳ کشوری	کتاب: دینی ۳	سال تحصیلی : ۱۴۰۲-۱۴۰۳
نام دبیرستان: دبیرستان استعدادهای درخشان علامه حلی اراک	پایه: دوازدهم تجربی و ریاضی	مدیریت آموزش و پرورش استان مرکزی

پاسخ بخش الف:

پاسخ ۱: گزینه الف ، پاسخ ۲: گزینه د ، پاسخ ۳ الف : توحید در ولایت ، پاسخ ۳ ب : بعد فردی توحید عملی ، پاسخ ۴ : خداوند چون که پروردگار تمامی جهانیان و موجودات و مخلوقات است(علت) بنابراین همگی این عناصر گفته شده باید او را بیرستند و بندگی کنند.(معلول) ، پاسخ ۵ : تاثیر اعمال انسان بر زندگی او _ امداد عام الهی ، پاسخ ۶ الف : چون که شیطان، دشمن آشکار و واضح است ، پاسخ ۶ ب : چون که پرستش خداوند ، راه مستقیم و مایه رستگاری است.

پاسخ بخش ب :

پاسخ ۷: نادرست، پاسخ ۸: درست ، پاسخ ۹: نادرست ، پاسخ ۱۰: نادرست، پاسخ ۱۱: درست ، پاسخ ۱۲: نادرست،

پاسخ بخش ج :

پاسخ ۱۳: دستیابی به درجاتی از حکمت، پاسخ ۱۴: تقدیر الهی _ اختیار پاسخ ۱۵: امداد خاص (توفیق الهی) ، پاسخ ۱۶: افزایش طول عمر

پاسخ بخش د :

پاسخ ۱۷: نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان، پاسخ ۱۸: نماز را با نیت الهی بخواند اما لباسش نجس باشد، پاسخ ۱۹: زمانی که وجودش از خودش باشد و نیاز به پدید آورنده ای نداشته باشد، پاسخ ۲۰: اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. پاسخ ۲۱: انسان موحد باور دارد که دشواریهای زندگی نشانه بی مهری نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

پاسخ ۲۲: الف) تاثیر اعمال انسان در زندگی او_ ب) امداد عام الهی

پاسخ ۲۳: اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، بنا به سنت ابتلاء وارد امتحانها و آزمایشهای خاص آن میشود و به میزانی که در آزمون های اولیه سربلند بیرون آید، قدم در آزمونهای بعد میگذارد و برای کسب کمالات برتر آماده می شود.

پاسخ ۲۴: برخی که می پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند؛

در حالی که دیدیم معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر اساس قواعدی بنا شده است و این قواعد توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است.

پاسخ بخش ۵ :

پاسخ ۲۵ : مورد الف با مورد ۴ (سبقت رحمت بر غضب)، مورد ب با مورد ۱ (قضای الهی)، مورد ج با مورد ۲ (شرک عملی اجتماعی)، مورد د با مورد ۵ (تقدیر الهی).

پاسخ بخش ۶ و :

پاسخ ۲۶ : علل عرضی : در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. هر یک از این عوامل و عناصر اثر خاصی را مستقل از دیگری اعمال میکند تا کار انجام شود. این گونه علل را علل عرضی می گویند. در علل عرضی هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را برعهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

پاسخ ۲۷ : توحید در ربوبیت : رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست هر کس که خالق و مالک و ولی چیزی باشد می تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد. از آنجا که خداوند تنها خالق مالک و ولی جهان است تنها رب هستی نیز می باشد. اوست که جهان را اداره میکند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می نماید و به پیش می برد.

پاسخ بخش ۷ :

پاسخ ۲۸ : لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. در واقع ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمیتواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. بنابراین با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. پاسخ ۲۹ : وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد؛ در عین حال، وجود ما اراده ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

پاسخ ۳۰ : خداوند برای انسانی که به دام گناه می افتد، شرایطی را فراهم می کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ اما اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند بر امکانات و نعمتهای آنان می افزاید و آنها این فرصتها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار میدهند در حقیقت مهلت ها و نعمت ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث میشود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. این سنت که از جمله سنت های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است سنت املاء و استدراج نام دارد.

پاسخ ۳۱ : این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را

آفریده اند به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد و گر نه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید. پس تصور چند خدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است.

پاسخ ۳۲ : پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد. همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است. بنابراین هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم.